

**БРАГІН Юрій Миколайович
(1936–2007)**

29 травня 2007 р. раптово обірвалось життя видатного українського вченого-геолога Юрія Миколайовича Брагіна, доктора геолого-мінералогічних наук (1988), академіка Академії гірничих наук України (1991), академіка Міжнародної академії мінеральних ресурсів (1996), заслуженого діяча науки і техніки України (1996).

Юрій Миколайович народився 25 листопада 1936 р. у м. Руза Московської обл. (Росія). У 1959 р., після закінчення Дніпропетровського гірничого інституту, розпочав трудову діяльність в ВГО “Донбасгеологія”, де пройшов шлях від старшого техника-геолога до головного геолога Артемівської геологорозвідувальної експедиції. За час роботи на виробництві він брав участь у пошуках і розвідці родовищ гіпсу, кам’яних і калійних солей, вогнетривких і бентонітових глин тощо. В 1964 р. Ю.М. Брагін науково обгрунтував постановку пошукових робіт на бентонітові глини, які в подальшому привели до відкриття кількох родовищ у північно-західній частині Донбасу і які на сьогодні є об’єктами експлуатації. В 1974–1977 рр. Юрій Миколайович очолював роботи з геологічної зйомки пустелі Табас на території Ірану. Одним із вагомих результатів цих досліджень була публікація у співавторстві монографії “Вугільні родовища Ірану”.

Ю.М. Брагін довгі роки працював на посаді директора Українського державного інституту мінеральних ресурсів (1986–2000) і Кримського відділення Українського державного геологорозвідувального інституту (КВ УкрДГРІ) (2000–2005), керуючи одночасно і Кримським відділенням Українського мінералогічного товариства. Висококваліфікований науковець, досвідчений і вмілий організатор, він очолював деякі наукові напрями діяльності інституту — розробку біотехнологічних методів збагачення мінеральної сировини, вивчення і розробку технологій супутнього виділення цінних компонентів із техногенних родовищ України, впровадження природних сорбентів (бентоніти, глауконіти, сапоніти тощо) у виробництво при очищенні промислових відходів від токсичних металів з одночасним отриманням концентратів металів для повторного використання тощо. Він створив новий науковий напрям у фосфатній геології, визнаний у країнах СНД і далекого зарубіжжя. На різноманітному фак-

тичному матеріалі вчений довів наявність невідомого в Україні виду фосфатної сировини — зернистих фосфоритів у глауконітових пісках крейдяного віку і створив модель літогенезу північної окраїни Східноєвропейської платформи. Виявлення і аналіз елементів седиментогенезу в цьому регіоні дали змогу зафіксувати нагромадження зернистих фосфоритів у глауконітових пісках гумідної зони центрального сегменту Мезотетису. Масштабні геологорозвідувальні роботи за запропонованими Ю.М. Брагіним науковими критеріями прогнозу і пошуків зернистих фосфоритів у 1986—1994 рр. привели до відкриття родовищ і перспективних площ зернистих фосфоритів з великими прогнозними ресурсами. З 1996 р. розпочалося промислове освоєння Карпівського родовища зернистих фосфоритів на території Амвросіївського р-ну Донецької обл.

З ініціативи Ю.М. Брагіна в останні роки науковцями КВ УкрДГРІ ведеться вивчення найбільших родовищ залізних руд і хвостосховищ Кривбасу, Нікопольського марганцеворудного басейну, Миколаївського глиноземного заводу, розроблено наукові основи технології переробки лежалих різних хвостів з отриманням товарних концентратів. Він керував спільними науково-дослідними роботами у Китаї, Словаччині і Греції, очолював Кримське відділення Академії гірничих наук України.

Ю.М. Брагін є автором і співавтором понад 100 наукових праць, у тому числі 3 монографій, та понад 50 наукових звітів з науково-дослідних робіт. Він був багатий на геологічні ідеї, продуктивні за своєю суттю, які в подальшому, можливо, реалізують його учні та послідовники.

Нагороджений медалями “За заслуги в разведке недр СССР” (1984), “Ветеран труда” (1989), медаллю В.І. Лучицького (2002), медаллю Лутугіна (2006), званням “Почесний розвідник надр” (1996), Почесною грамотою Міністерства охорони навколишнього природного середовища України (2006) тощо.

Українська геологічна наука зазнала тяжкої втрати. Та світла пам'ять про цю творчу і невгамовну людину, талановитого вченого, доброзичливого вчителя і порадника на довгі роки залишиться в серцях його учнів, колег, друзів.